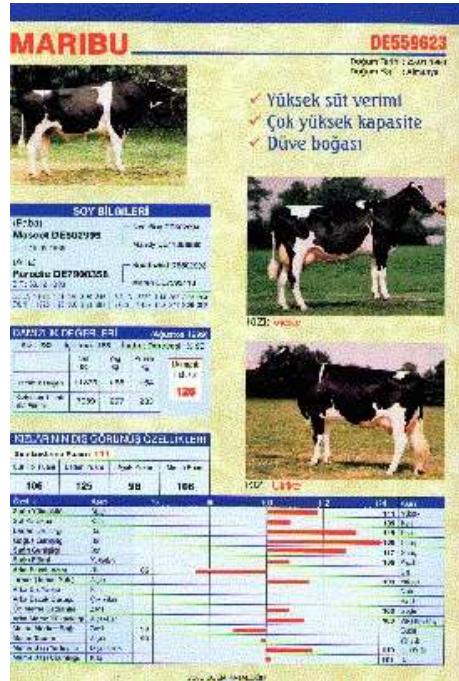

Islah Stratejileri ve Türkiye Ulusal Sığır Islah Programı

Prof.Dr. Selahattin Kumlu
Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Zootekni Bölümü Antalya

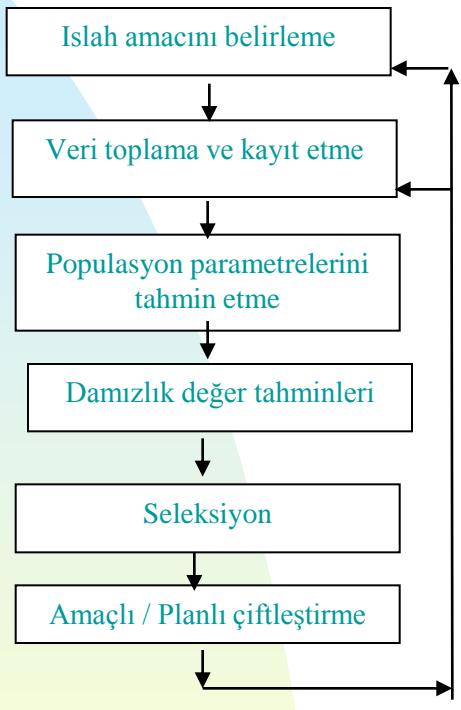

Islah Stratejileri

- Saf yetiştirme
- Melezleme
 - a) Birleştirme melezlemesi
 - b) Çevirme melezlemesi
- *İthal yoluyla populasyonu tümden değiştirme!*

Islah programının temel aşamaları

Islah
programları
birbirini
bütünleyen 6
aşamadan
oluşan
döngülerdir.

6. Aşamanın
ardından yeni
bir döngü
başlar.

Türkiye Ulusal Islah Programı

- Gelişmiş ülkelerden 100 yıllık bir gecikmeyle 1999 yılında uygulamaya konulmuştur.
- Saf yetiştirmeye dayalı döl kontrolü programı niteliğindedir.
- Öncelikli amaç süt verimini iyileştirmektedir.
- Yürüttüçü Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği ve buna üye olan il birlikleridir.
- Hayvan İslahı Yasası gereği Tarım ve Köyişleri Bakanlığı yoğun bir biçimde desteklemektedir.
- İlk döngü tamamlanmak üzeredir.

Islah Programı

- Her yıl Şubat ve Ağustos'ta damızlık değer tahmin edilmektedir
- Her yıl 500-700 baş inek boğa anası olarak seçilmektedir
- Her yıl 3-5 baş denenmiş boğa seçilmekte ve spermaları ithal edilmektedir.
- Her yıl 30-50 baş aday boğa, Menemen Tohumlama istasyonunda yetiştirilmekte ve test edilmektedir.
- İlk kez 2006 yılında aday boğalar arasından denenmiş boğa seçilecektir.

Döl kontrolüyle boğa seçme süreci

Tarih	Süre (yıl)	Faaliyetler
12.1998	-0,9	Boğa anası seçimi ve yetişтирıcılerle sözleşme yapılması
01.1999	-0,8	Amaçlı çiftleştirmenin başlatılması
11.1999	0,0	İlk yavruların doğumu
01.2000	0,3	Aday erkek buzağıların seçilmesi
02.1999	0,3	Aday erkek buzağıların istasyona getirilmesi
12.2000	1,1	Aday boğalarda sınıflandırma ve sperma testi
04.2001	1,4	Aday boğalardan sperma üretiminin başlaması
05.2001	1,5	Test tohumlamalarının başlaması
02.2002	2,3	Test tohumlamalarından ilk kızların doğumu
06.2003	3,6	Aday boğa kızlarının tohumlanması
04.2004	4,3	Aday boğa kızlarının buzağılamaları
07.2004	4,6	Aday boğa kızlarının sınıflandırılması
02.2005	5,2	Tamamlanan ilk laktasyon kayıtları
07.2005	5,5	Damızlık değer tahminlerine göre seleksiyon
12.2005	6,1	Amaçlı çiftleştirmenin tamamlanması
07.2007	7,5	Seçilen boğaların yapay tohumlamadan çıkarılma tarihi

Soy kütüğü kayıtlarında ırkların payı

Irk	%
Holstein	93
Esmer	4
Simmental	1
Diğer	2
Toplam	100

DSYB'lerinin Temel Nitelikleri

- Her bir ırk için her ilde Tarım İl Müdürlüğü onayıyla birer örgütün (il birliğinin) kurulabilmesi
- Aynı ırkı yetiştiren ve il sınırında bulunan tüm yetiştiricilerin üyeliğine açık olması
- Temel gelirlerinin üye aidatları ve hizmet bedellerinden oluşması
- Demokratik olarak yönetilmesi ve denetlenmesi

DSYB Görevleri-1

- Islah Programını yürütmek
 - 1) Numaralama ve soy kütüğü
 - 2) Süt verim denetlemeleri
 - 3) Sınıflandırma
 - 4) Parametre ve damızlık değer tahmini
 - 5) Aday boğaların seçimi ve döl kontrolü
 - 6) Denenmiş boğalardan sperma üretimi ve ithalatı
 - 7) Damızlık hayvan ve sperma pazarlama
 - 8) Yapay tohumlama hizmeti
 - 9) Tanıtım ve yayım

Görevleri-2

- Yetiştiricileri temsil etmek
- Hayvancılık politikalarının oluşturulmasına katkıda bulunmak
- Ön soy kütüğü projesinde yardımcı olmak
- Süt, et ve yem sanayi ile işbirliğini geliştirmek
- Güvenilir ve güncel istatistikler yayınlamak
- vb

Gebe Düve Satışları

- 1998-2003 döneminde satış belgesi verilen soy kütüğü ve ön soy kütüğüne kayıtlı gebe düve sayıları

Yıl	Soy Küt.	Ön Soy Küt.	Toplam
1998	3.009	-	3.009
1999	2.442	-	2.442
2000	4.589	3.425	8.014
2001	2.495	18.348	20.843
2002	4.826	19.025	23.851
2003	3.117	6.907	10.024
Toplam	20.478	47.705	68.183

Diger

- Yapay tohumlama hizmeti
- Damızlık inek yarışmaları: Her yıl 3-4 ilde yarışma yapılmaktadır.
- "Damızlık Sığır Yetiştiricileri Dergisi" adlı dergiyi yılda 4 kez yayınlamak
- Yetiştiricilere kaba yem üretimi konusunda yardımcı olmak
- Süt pazarlama konusunda yardımcı olmak

